

مجموعه آوازه‌ها

۱۸ نهمی سنه

۱۵ محرم ۱۳۱۵

جزوه عدد : ۶۲

قرستوف قولومبڭ رفقاسندن پيه تر دهووسڭ خاطراتي

(مابعد عن جزؤ : ٦١)

قرستوف قولومب يرليره چنغراق و جامدن ممول گردانلقلرگي برطاقم شيلر
توزيع ايتمش اولوب، مرقوملر اشبو هداياني کمال ممنونيتله قبول ايدرك گردانلقلري
بيونلرينه تعليق ايتمشلر و چنغراقلرڭ صداسندن حيرته قالمشلردر . کندولري
دخی بالمقابله بزه پاياغان قوشلريله پاموق ويرمشلردر .

ايکي کون صگړه دونما اوطون و صو آلهرق سان سالواطور آطه سندن حرکت
ايتمش و چونکه جنوب جهته وسع بر مملکت واقع و بو مملکتڭ حکمداري پک
زنکين اولديغي يرليرڭ اشارت لوندن آگلاشلسيله گمیلر جهت مذکورديه طوغري
سوق ايدلمشدر .

بناءً عليه بيوک قريمه واره جفمزه و اوراده کوزل شهرلر ايله بره تريان (Pretre Jean)
ناميله معروف و سياحلرڭ رواياتجه زنکينلگي مشهور اولان حکمدارڭ سرايلريني
بوله جفمزه آرتق کسه شهبه ايتيور ایدی .

سکزنچي فصل

سان سالواطور (San Salvador) آطه سنڭ سواحلندن تباعد ايتديگمز برله
ديگر برچوق آطلر گورنمگه باشلامشدر . بونڭ اوزرينه قرستوف قولومب
کلامه آغاز ايله :

— شمدي آسيا قطعه سنك سواحلندن اوزاق بولنديغزه كسب قناعت ايتدم .
 شو بولنديغز دكرده كورينان آطه لره باقكر . يو آطه لرك سيباح مشهور ونديكلي
 ماركو پولو (Marco Polo) نك چين دكرنده ختياك (Cathay) قارشوسنده
 كان اولديغندن بحث ايتديكي آطه لر اولديغه شبهه يوقدر . سان سالواطور اهالي سنك
 جنوب جهتده بولنديغني ذكر ايتش اولدقلى زنگين مملكت چيپانغو (Cipango)
 آطه سي اولق لازم گلوب اول مملكتك حكمدارى دخى يرليرك « بيوك خان »
 تسميه ايتدكلرى بر تر يان (Prêtre Jean) اوله جقدر . بناء عليه جهت جنوبيه
 طوغرى گيمكه دوام ايدر ايسه ك قريباً اورياه مواصلت ايدجگمز دكاردر — ديدى .
 تشرين اولك اون بشنجى كوني ديگر بر آطه كشف ايتدك وبوكا سنت -
 ماري دلا قونسهسيون (Sainte Marie de la Conception) اسمنى ويردك . شهر
 مذكورك اون يدنجى كوني ده بر واون طقوزنجى كوني يسه بر آطه كشف ايدرك
 بونلرى فرديناندين (Ferdinandine) وايزابل (Isabelle) اسملرله تسميه ايلدك .
 نهايت شهر مذكورك يگر مى سكزنجى كوني يرليرك كوبا (Cuba) تسميه ايتدكلرى
 بيوك بر قرهيه واصل اولدق . اول بيوك قرهيه واقع اولوب سچيليا (Cicile)
 طاغرينه مائل اولان طاغلرلى وپك لطيف اورمان و اووالرى تماشايستك .
 كميلرمز بيوك بر نهرك اغز يسه يقين بر يرد تيمور آتمشلدردر . نرده
 بولنديغزى كميلرمزده بولان يرليردن سؤال ايتديگمزده بونلر كوبا (Cuba) ده
 بولنديغزى جواباً سويلشلدردر .

بو كوبا ديتلان بر جزيره ميدير و ياخود بيوك قره نك بر قطعه سيميدر ؟ ديو
 تردد ايچنده قالديغز حالده قرستوف قولومب كوبانك بيوك قره نك بر قطعه سي
 اولديغه ذاهب اولوب بزه ديديكه :

— هندليرك بزه ويرمكه اولدقلى معلوماته و خبر بطلرمارك مندر جاتنه نظر آ
 ختياك (Cathay) حدودينه يقين و بيوك خانك مركز اقامته يوز ميل مسافهيه
 قريب بر محله واصل اولدم . فقط حقيقت حاله اطلاع ايدمك اوزره بيوك
 خاني تحري ايله آنكله كورشمك ايچون مملكتك ايچ طرفلرينه برهيت مخصوصه

گوندز مگه قرار و مردم . آفریقاده سیاحت ایتش اولان رودریغو ده یرمز
 (Rodrigo de Jerez) بوهیتک رئیس اوله جقدر . پیه تر ده ووس (VIL Pierre Devcs)
 دخی بر چوق لسانه آشنا اولدیغندن هیئت مذکورده ترجمان صفتیله ترفیق
 اوله جقدر . دیدی .

ایرتسی گونی مرقوم رودریغو وایکی نفر هندی ایله برابر سانشاماریا گمیسندن
 اینهرك مملکتک ایچروسنه طوغری کتدک . گمیدن مفارقتمز شناسنده قرستوف
 قولومب بزه خطاباً :

— بیوک خان ایله ملاقات ایده جگگزده مملکتی اولان « قاطای » ایله اسپانیا
 دولتی آراسنده مناسبات دوستانه پیدا ایتک مقصدیله اسپانیا قرالی فردیناند ایله
 قراچه ایزابل حضراتی کندوسنه ویرلمک اوزره مکتوبلری وهدایای بگا تودیع ایتش
 اولدقربی سویلیگز . بو مکتوبلر ایله هدایای بالذات کندم بیوک خانه تقدیم ایده جگم .
 احوال محلیه و ایالات مختلفه نك اسملرینه و بو ایالاتک یکدیگری بیننده اولان
 مسافله و موجود لیانلر ایله نهرلره دأر معلومات موثوقه استحصالنه صرف غیرت
 ایتک اقدام وظائفگذر . برده مملکتده آلتون و ذیقیت طاشلر و سائر قیمتی
 شیلر موجود اولوب اولدیغنی دخی تحقیق ایتلیسگز . دیو بزه تنبیه ایتدی . بو
 یوله واقع اولان تنبیهاتی متعاقب محل مقصوده متوجهاً مفارقت ایلدک .

بر آز ایچرویه طوغری کتدیگمزرده فوق العاده گوزل بر اورمانه تصادف
 ایتدک . بو اورمانده دفته و بوکا مسائل نباتات مختلفه موجود اولهرق اوزرلرنده
 غایت گوزل چچکلر و پک لطیف میوهلر وار ایدی . بو نباتات آراسنده ذیقیت
 طاشلره بگز بر طاقم حشرات غریبه گوریلوب برده اورمانک مواقع مختلفه سنده
 انواع طیور مشاهده قلمشدر .

اهالی محلیه بزی کورملریله برابر فزاره یوز طومشدر . بز ایسه ایلرویه
 طوغری کتنگه دوام ایتدک . انای راهده اوتده بروده قبا بر صورتله اودون

يارچهلرندن اعمال اولغوش بر طاقم هيكلر كوردېگمز كې بالى طومغه مخصوص برچوق آلات وادوات دخى بولدى .

اون ايكي ميل قدر بر مسافه آشدقدن صكره الهى قدر اودن عبارت بر قريهيه واصل اولدى . بو اولر اشجار يارچهلريله بنا اولوب اطرافى واوزرلى قورى ياراقلر ايله احاطه اولغوش ايدى . بو قريه نك اهالىسى تخميناً بيك نفوسدن عبارت ايدى .

قريه مذكوريه موصلتمزده آرقداشم رودريغو به خطاباً :

— زنگينلگى مشهور اولان بيوك خانك مملكتنده بولدىغمز اينانه بورم . بوراده نه آلتون نه ذقيمت طاشلر وارد . بورانك اهالىسى ايسته چيلاق كزرك ميولر ايله تعيش اتمكده درلر . بو نصل مملكتدر ؟ ديدېگمك اوزرينه مرقوم رودريغو جواباً :

— بو آدملره انگليزجه ويا ايتاليانجه بر قاچ كوزل سوز سويليكر . بيوك خانك مركز اقامتى دها اوتده اولمى لازم كلور ديدى . بن دخى .
— اوت بونلره بر قاچ سوز سويلك آرزوسنده ايسه مده ايتاليانجه يي بيلدكلرينه شبه ايدبورم . ديدم .

رودريغو — بيلوب بيلدكلرى آكلاشلىق كنديلريله قونشمغه متوقفدر . بو آدملر مارقو پولو ايله مناسبانده بولغوشلر ايسه سياحتىزى تسهيل ايدم بيله جك بعض معلومات ويره بيلورلر . ديدى .

بونك اوزرينه اطرافى احاطه اتمش اولان ايكي اوچوز يرليره خطاباً :

— اى هنديلر ! اسپانيا قرالى فرديناند ايله قرايجه ايزابل حضراتى حكمدار ركز اولان بيوك خانى بولوب كندوسيله گورشمك ماموريت مخصوصه سنى آميرال قرستوف قولومېه تفويض ايتشلردر . بو سببدن طولاي بز بورايه كلك . قنى طريق ايله بيوك خانك مركز اقامته واصل اوله بيله جگمى بزه آكلاتمگىزى رجا ايدرز . قورقوسىز اوله رى بزه جواب وركر . بز دوست صفتيله مملكتكز كلك . قاستليا ماتى سره جناب حلق نذيهاتى و مدنيتى كوتوره جكدر . ديدم .

بونگله برابر اقدام وظائفمژک بری مملکتده آلتون و ذیقیت طاشلر موجود اولوب اولدیغنی تحقیق ایتک اولدیغنی و دینه لرینی ظاهره اخراج ایدر ایسه ک آنلره مالک اوله جغزی دخی علناً سولیکدن چکندم .

حضار کمال سکوت ایله افادتمی دگمش ایسه ده بوندن هیچ برشی آ گلایه مامش اولدیغندن، افادات واقعه می انگلیزجه و مؤخر آ اسپانیولجه و فرانسزجه و حتی فلامانجه دخی تکرار ایتمش ایسه ده ینه سولیدیگمی کسه آ گلامامشدر .

مع مافیه بو یریلر بر صورت مطبوعه اوله رق بزى استقبال ایله اڭ واسع گلبه گتورمشلر و اوطوندن معمول بر نوع کوچک اسکملره اوتورتمشلردر . متعاقباً بزه میوله و نباتات کوکلری و یردکن صکره اطرافزى احاطه ایله یرده اوتورده رق بزه کمال حیرت ایله باقمده ایدیلر .

آرقداشم رودریغو المایه بگز بر نوع میودن یمکده ایکن قریه نڭ، ریسی اولدیغنی اطوارندن آ گلاشیلان بره ندلی یانعه گله رک و بگا بر طاقم قوری یاپراقلر و یردک « تاباقو » دیمشدر .

بوهدیه نی قبول ایتمش ایسه ده نه یوله استعمال اولنه جغنی آ گلایه مدم . رئیس بوهدیه نڭ صورت استمالی آ گلایه مدیغنی حس ایتسیله بعض اشارت ایدرک و آره صره « تاباقو » دیه رک بونڭ نه اولدیغنی بگا آ گلاتمغه چالیشور ایدی . مؤخر آ یاپراقلری المدن آله رق و برمقلری آره سنده چورده رک بونلری بر سوچق حاله وضع ایتدکدن صکره بکرار بگا و یردی .

بونى رئیسک الندن آلوب جیبه قویدم . آنجق جیبه قویدمغنی حضار گورملرله برابر گولمگه باشلادقلرندن مناسبتسز برشی یایدیغنی آ گلادم . بونڭ اوزرینه حضاردن اون قدر هندلی « تاباقو » دیدکلری یاپراقلردن بر مقدار آله رق و سوچق شکلنه قویهرق بر اوجنی اوراده بولان آتشدن یاققدن صکره دیگر اوجنی آغز لرینه قویمشلر و نفس چکدک آغزلردن قوقولی بر دومان چیقارمغه باشلامشلردر .

بو حالى گورنجه بن دخی گولمگه باشلادم . و آرقداشم رودریغونی یانعه جلب ایله :

— دنیاده الک غریب گوردیگم بو شینه باق، دیو سویلدم .
 رودریغو — قوقوسی پک کوزلدر . دیدی .
 بن دخی .

— اوت . بو « تاباقو » دیدکلری شینک قوقوسی حقیقه کوزلدر . بزده
 ازاجق ایچلم می ، نه دیرسکزر ؟ دیو صوردم .

یغزده بو یوله بر مکلمه جریان ایتکده ایکن یرلیر تاباقوی ایچمگه دوام ایله
 هر نفسی چکدکجه « تاباقو » « تاباقو » دهرک الارینی کوکسیرینه وضع ایتکده ایدیلر .
 بو طورلرندن مقصد « تاباقو » نک ایو اولدیغنی بزده آکلامقدن ویزی دخی آندن
 ایچمگه دعوت ایتکدن عبارت ایدی . بونک اوزرینه رودریغویه خطاباً :

— بن تاباقونک نه اولدیغنی آکلامق استرم . بنده ایچمگه قرار ویردم .
 دیو سویلکدن صکره اولجه بگا ویردکلری سوچنی المه آلوب یاقدم و دوداقلرم
 آرمسینه قویهرق نفسی چکمگه باشلادم . آغزم غایت قوقولی و فقط خفیف بر
 دومان ایله طولقله بو دومانی طیشارییه چیقاردم . تکرار بر قاق نفس چکدیگمده
 حاشیش ایچمشم کبی وجودمده بر راحتسزلق حس ایتمش اولدیغندن وباشم دخی
 براز دونمگه باشلادیغندن (بو تاباقو کز پک فنا بر شیدر) دهرک سوچنی یرده آتدم .
 آنحق قریه پی کزدیگمزه ارکک و قادینلرک تاباقو ایچمکده بولنمش اولدکلرینی
 کوردیگمدن بن دخی بتکرار ایچمک هوسنه دوشهرک یگیدن ایچمگه باشلادم
 واورادن مفارقتزه قدر عادتایرلیر کبی « تاباقو » ایچمگی اعتیاد ایتدم .

ایشته بو سیاحتزده کشف ایده بیلدیگمز یگانه شی بو تاباقو ایدی . بیوک
 خانک نرده بولندیغنه و آلتون معدنلرینک وجودینه دائر برکونا معلومات استحصال
 ایدهمامش اولدیغزدن، گرویه دونه رک وقوع حالی آمیرال قرستوف قولومبه حکایه
 ایلدک . قرستوف قولومب دخی برتریان (Pretre-Jean) دینسلان حکمدارک
 اورالده بولندیغنی آکلامش اولسیله جهت جنوبیه طوغری سیاحته دوام ایله
 دیگر ممالکک کشفنه تشبث ایتمگه قرار ویرمشدر .

(مابعد وختای نسخه تالیده)

